

Vec T-24/05

Alliance One International, Inc., a i. proti Európskej komisii

„Hospodárska súťaž — Kartely — Španielsky trh nákupu a prvotného spracovania surového tabaku — Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 81 ES — Určenie cien a rozdelenie trhu — Povinnosť odôvodnenia — Pripísateľnosť protiprávneho správania — Rovnosť zaobchádzania“

Rozsudok Všeobecného súdu (štvrtá komora) z 27. októbra 2010 II - 5334

Abstrakt rozsudku

1. *Hospodárska súťaž — Pravidlá Spoločenstva — Podnik — Pojem — Hospodárska jednotka (Článok 81 ods. 1 ES)*
2. *Hospodárska súťaž — Pravidlá Spoločenstva — Porušenia — Pripísanie — Materská spoločnosť a dcérske spoločnosti — Hospodárska jednotka — Kritériá posúdenia (Článok 81 ods. 1 ES)*
3. *Hospodárska súťaž — Pravidlá Spoločenstva — Porušenia — Pripísanie — Materská spoločnosť a dcérske spoločnosti — Hospodárska jednotka — Kritériá posúdenia (Článok 81 ods. 1 ES)*

4. *Hospodárska súťaž — Pravidlá Spoločenstva — Porušenia — Pripísanie — Materská spoločnosť a dcérske spoločnosti — Podnik, ktorý podlieha spoločnej kontrole viacerých iných podnikov alebo osôb*
(Článok 81 ods. 1 ES)
5. *Akty inštitúcií — Odôvodnenie — Povinnosť — Rozsah — Rozhodnutie o uplatnení pravidiel hospodárskej súťaže*
(Články 81 ES a 253 ES)
6. *Hospodárska súťaž — Pravidlá Spoločenstva — Porušenia — Pripísanie — Materská spoločnosť a dcérske spoločnosti — Hospodárska jednotka — Kritériá posúdenia*
(Článok 81 ods. 1 ES; nariadenie Rady č. 1/2003, článok 23 ods. 2)

1. Právo Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže sa týka činností podnikov. Pojem podnik zahŕňa každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob financovania. Judikatúra spresnila, že pod pojmom podnik v tomto kontexte treba rozumieť hospodársku jednotku, aj keď je táto hospodárska jednotka z právneho hľadiska zložená z viacerých fyzických alebo právnických osôb. Ak takýto hospodársky subjekt porušuje pravidlá hospodárskej súťaže, podľa zásady osobnej zodpovednosti zodpovedá za toto porušovanie.
2. Porušenie práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže treba jednoznačne pripísať právnickej osobe, ktorej možno uložiť pokutu. Na účely uplatnenia a výkonu rozhodnutia Komisie v oblasti hospodárskej súťaže je potrebné ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené, označiť subjekt, ktorý má právnu subjektivitu.

Správanie dcérskej spoločnosti môže byť pripísané materskej spoločnosti najmä vtedy, ak dcérska spoločnosť napriek tomu, že má vlastnú právnu subjektivitu, neurčuje svoje správanie na trhu samostatne, ale v podstate uplatňuje pokyny, ktoré jej dala materská spoločnosť, najmä vzhľadom na hospodárske, organizačné

(pozri body 122 – 124)

a právne väzby medzi týmito dvoma právnymi subjektmi. V takej situácii sú materská spoločnosť a dcérska spoločnosť súčasťou tej istej hospodárskej jednotky a tvoria jeden podnik. Skutočnosťou, ktorá oprávňuje Komisiu určiť rozhodnutie ukladajúce pokuty materskej spoločnosti, teda nie je podnecovanie dcérskej spoločnosti materskou spoločnosťou, aby sa dopustila porušenia, a tým menej účasť materskej spoločnosti na porušení, ale to, že tvoria jeden podnik v zmysle článku 81 ES.

Komisia sa nemôže uspokojiť konštatovaním, že materská spoločnosť má možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na správanie svojej dcérskej spoločnosti, ale musí tiež preveriť, či bol tento rozhodujúci vplyv skutočne vykonávaný. V osobitnom prípade, keď materská spoločnosť vlastní 100 % podiel na základnom imaní dcérskej spoločnosti, ktorá sa dopustila porušenia pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže, jednak táto materská spoločnosť môže vykonávať rozhodujúci vplyv na správanie tejto dcérskej spoločnosti a jednak existuje vyvrátiteľná domnienka, že táto materská spoločnosť skutočne vykonáva rozhodujúci vplyv na správanie svojej dcérskej spoločnosti. Na domnienku, že materská spoločnosť vykonáva rozhodujúci vplyv na obchodnú politiku dcérskej spoločnosti, za týchto podmienok postačuje, ak Komisia preukáže, že materská spoločnosť vlastní podiel zodpovedajúci celému základnému imaniu dcérskej spoločnosti. V dôsledku toho môže Komisia voči materskej spoločnosti vyvodiť solidárnu zodpovednosť za zaplatenie pokuty, ktorá bola uložená dcérskej spoločnosti, ibaže by táto materská spoločnosť, ktorej prináleží vyvrátenie tejto domnienky, predložila

dostatočné dôkazy, ktoré preukazujú, že sa jej dcérska spoločnosť na trhu správa samostatne. Domnienka založená na vlastníctve podielu zodpovedajúceho celému základnému imaniu sa uplatňuje nielen v prípade, ak je medzi materskou spoločnosťou a jej dcérskou spoločnosťou priamy vzťah, ale aj v prípade, keď je tento vzťah nepriamy, prostredníctvom ďalšej dcérskej spoločnosti.

Komisia sa však môže rozhodnúť, že sa neoprie len o takú domnienku, ale aj o skutkové okolnosti, ktoré preukazujú, že materské spoločnosti skutočne vykonávajú rozhodujúci vplyv vo svojej dcérskej spoločnosti, a tak potvrdzujú uvedené domnienku.

(pozri body 125 – 130, 132, 141)

3. Rozhodujúcou okolnosťou, z ktorej vychádza Komisia pri závere, že materská spoločnosť a jej dcérska spoločnosť sú súčasťou tej istej hospodárskej jednotky, je chýbajúca samostatnosť dcérskej spoločnosti pri jej správaní na trhu, pričom táto chýbajúca samostatnosť je dôsledkom vykonávania rozhodujúceho vplyvu

materskej spoločnosti na správanie svojej dcérskej spoločnosti.

Rozhodujúci vplyv, ktorý musí vykonávať materská spoločnosť, aby bola uznaná za zodpovednú za porušenie, ktorého sa dopustila jej dcérska spoločnosť, sa nemôže obmedziť na činnosti vychádzajúce z obchodnej politiky dcérskej spoločnosti v prísnom zmysle slova a navyše priamo spojené s týmto porušením. Pri posudzovaní, či dcérska spoločnosť určuje svoje správanie na trhu samostatne, treba zohľadniť všetky podstatné okolnosti týkajúce sa hospodárskych, organizačných a právnych väzieb, ktoré spájajú dcérsku spoločnosť s materskou spoločnosťou a ktoré sa môžu meniť v závislosti od konkrétneho prípadu, a preto nemôžu byť predmetom vyčerpávajúceho výpočtu.

dopustil podnik, ktorý spoločne kontrolujú, pretože takéto pripísanie vyžaduje okrem iného splnenie podmienky týkajúcej sa skutočného vykonávania rozhodujúceho vplyvu. V takom prípade môže byť vyvedená zodpovednosť jednotlivých podnikov alebo osôb, ktoré vykonávajú spoločnú kontrolu nad svojou dcérskou spoločnosťou. Ak by sa však ukázalo, že v skutočnosti rozhodujúci vplyv na správanie dcérskej spoločnosti skutočne vykonáva iba jeden z podnikov alebo osôb, ktoré majú spoločnú kontrolu, alebo ak by to odôvodňovali iné osobitné okolnosti, Komisia by mohla vyvodiť solidárnu zodpovednosť za porušenie, ktorého sa dopustila táto dcérska spoločnosť, iba voči takémuto podniku alebo osobe.

(pozri bod 165)

(pozri body 135, 170, 171)

4. Ak je určitý podnik pod spoločnou kontrolou dvoch alebo viacerých podnikov alebo osôb, tieto podniky alebo osoby majú z povahy veci možnosť vykonávať nad týmto podnikom rozhodujúci vplyv. To však nepostačuje na to, aby im bola pripísaná zodpovednosť za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, ktorého sa
5. Odôvodnenie vyžadované článkom 253 ES musí byť prispôbené povahe dotknutého aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá akt prijala, umožňujúce zúčastneným osobám pochopiť dôvody prijatia opatrenia a príslušnému súdu preskúmať ho. Požiadavka odôvodnenia musí byť posudzovaná v závislosti od okolností prípadu, najmä v závislosti od obsahu aktu, povahy uvádzaných dôvodov a záujmu, ktorý na jeho objasnení môžu mať osoby, ktorým je akt určený, alebo iné osoby, ktorých sa akt priamo a osobne týka. Nevyžaduje sa, aby boli v odôvodnení presne uvedené všetky relevantné právne a skutkové okolnosti, keďže

otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa má posudzovať nielen s ohľadom na jeho znenie, ale aj s ohľadom na jeho kontext a na všetky právne predpisy upravujúce dotknutú oblasť.

6. Komisia je povinná dodržiavať zásadu rovnosti zaobchádzania, ktorá podľa ustálenej judikatúry vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený.

Ak sa rozhodnutie o uplatnení článku 81 ES týka viacerých subjektov a ide o otázku pripísateľnosti porušenia, musí obsahovať dostatočné odôvodnenie vo vzťahu ku každému zo subjektov, ktorým je určené, najmä vo vzťahu k tým spoločnosti, ktoré podľa tohto rozhodnutia musia niesť zodpovednosť za toto porušenie.

Ak teda v prípade porušenia zahŕňajúceho viaceré rozličné spoločnosti uplatňuje Komisia v rámci určenom judikatúrou určitý postup na rozhodnutie, či je namieste vyvodzovať zodpovednosť tak voči dcérskym spoločnostiam, ktoré sa fyzicky dopustili tohto porušenia, ako aj voči ich materským spoločnostiam, musí s výnimkou osobitných okolností vychádzať pri rozhodovaní v prípade všetkých spoločností z rovnakých kritérií.

(pozri body 149, 150)

(pozri body 156, 157)